

* UUDIS

Teisel Toatuuril

Esimese trubaduuri kogumiku “Toatuur” ilmunisest on möödunud 5 aastat – aeg on küps tõmmata valge lina uutelt magamistubade põlveotsastuudiotes valminud lauludelt.

“Toatuur 2” sisaldab 18 lugu eri autoreilt. Tõeliseks komeediks on osutunud **Mari Pokinen**, kes kogumiku materjali otsima hakates oli veel tundmatu tüdruk Tartust, kuid nüüdseks on tegemist juba kogumiku ehk tuntuima autoriga. Tema lugu “No näed” pole aga sama versioon, mis debüütplaadil “22”, vaid kodulindistus aastast 2007. Plaadi avab muusiku ja lauljana samuti tuntud, kuid sooloautorina veel avaldamata Viljandi elanik **Silver Sepp**. Uute lauludega on juba eelmiselt kogumikult tuttavad **Eneli Siirman**, **Iduvigik**, **Kago** ja **Pastacas**. Uutest autoritest on esindatud veel **Arles Kangus** Kolga-Jaanist, **Keegi Kusagilt** ja **Vares&Barbarus** Nõmmelt, **Spice Mouse** Tapalt ning Tartu elanikud **Martin Ellermaa** ja **Riho Kall**. Pakume ka ajarändu: üks seni avaldamata lugu pärineb aastast 1986, autoriks **Sven Kreek**, Tartu elukunstniku **Erkki Hüva** klaveripala on salvestatud 1990. Instrumentaalsete lugudega pakuvad vaheldust veel **Juhan Vihterpal** Tallinnast, **Magnus Morel** Väina-Jõesuult, Kanadas resideeruv eestiverd **Epifolium** ja tasa sõudev eksperimentaator **Martiini** Tartust. Kogumiku koostajateks on Villem Valme, Lauri Sommer, Ramo Teder ja Mari Kalkun. Plaadi lõplik masterdamine toimus Pastaca kodustuudios Soomes, Teijos.

“Toatuur 2” esitlused toimuvad **29. septembril Viljandis Pärismusmuusika Aida** väikses saalis ja **7. oktoobril Tallinnas Vanalinna Muusikamajas**. Viljandis astub üles 11 plaadi autorit: Arles Kangus, Iduvigik, Juhan Vihterpal, Kago, Keegi Kusagilt, Magnus Morel, Martiini, Martin Ellermaa, Pastacas, Silver Sepp ja Spice Mouse. Ega Tallinn palju alla jää: Mari Pokinen, Pastacas, Barbariz, Kago, Silver Sepp, Juhan Vihterpal, Magnus Morel ja tõenäoliselt keegi veel.

Esitlusel leiab aset ka **mininäitus “Asjad”** – eksponeerimisele tulevad isiklikud esemed kõigilt plaadi autoritelt, millest valmis ka plaadiümbrise kujundus. Albumil on 6 erinevat esikaant ning igaüks saab kodus just endale meelepärase kaane ette voltida. “Toatuur 2” ilmub müügile Laseringi, Rahva Raamatu ja Apollo kauplustes. Esitlustel on plaat müügil poeprotsendita, väikses koguses on saadaval ka temaatilisi särke. Õunaviksi veebis **ounaviks.ee** on mp3 kujul saadaval plaadi avalugu “Tuul võttis mind päale” Silver Sepalt ja instrumentaal “EDBDAE” Juhan Vihterpalilt.

* AUTORID VASTAVAD

Tõestisündinud lood

Kogumiku kõik 18 autorit avavad mõne sõnaga oma laulu või loo ja plaadikujunduse jaoks antud eseme tausta.

Silver Sepp: “Laulu kohta ei oska miskit erilist lisada.”

Ese: “Kaugele unustatud kaks pilkku, mida viipavad kojamehed püüavad asjatult äratada. Maanteel, milleni ulatuvad rabaäärsed uduvihmad, äsja ärganud linna kuma, suvekummidel esimese lumeni jõudmine.

Pidev vabaduse poole veeremine, ööbimine võsade vahel mu kastiauto heintest voodil. Plekkvihma krabisevad salvestusejupid diktofonil.”

Pastacas: “laul mul siuke nagu ikka et see siili silmad oli olemas aga siis kui mmmmm muud asja siis sõnad alati probleem ja siimaani vaatan et sõnad seal kefad ja just vahetasin ühe sõna veel ära et mu meelest see esimene sõna seal see särin. et see särina asemel panin nüüd just räägin aga lindistus juba ammu tehtud ja plaat valmis niiet. a üx koht veel kus paar sõna halb... kasutax siinkohal sõbra villem valme lauset et head sõnad on defitsiit!”

Ese: “joonistus oli samal ajal tehtud kui laul et osaliselt samas ruumis kus lugu tegin ja lindistasin... nii nagu mul on vahest lihtsalt pastakas ja paber kusagil siis vahepeal, noh näitex skännimise ajal või telefoniga rääkides joonistan nats miskit edasi või tagasi.”

Magnus Morel: “Lugu sündis 2010. aasta suvel, kui olin kirjavahetuses oma ühe lemmikmuusikuga, Stephen James Wilkinsoniga aka Bibio. Tema poolt jagatud nõuanded ja innustus viis selleni, et esimest korda proovisin oma muusikat üles võtta analoogis, kogu salvestamine ja miksimine toimus 4-realisel kassettsalvestajal. 3 kitarri ja 1 monosünt.”

Ese: “Minu jaoks on enesestmõistetav, et muusika kuulamisega käib kaasas ka visuaalne nauding. Seetõttu pean oluliseks ka oma salvestusi mõne looduskauis kohas tehtud pildiga täiendada. Lubitelliga on lihtne jäädvustada hetkemeeleolu, filmikaamerad on maagia.”

Vares&Barbarus: “Laul tekkis nii, et lugesin kollasest meediast uudist JFK kohta – ja millegipärast hakkas selle uudise kirjutamisstiil kummitama, eriti teatud monotoonsed-masinlikud häälikujärgnevused ühes lauses – nii et võtsin kitarri ja laulsin kohe otse uudise linti (õigemini kõvakettale).”

Ese: “Tegu on kummitusliku hõbedase lapsepõlvemälestus-igiliikuriga, mis kannab endas vene tsaariraja kaarikuaute ajastu vaimu: selle autoga olen sõitnud – ja ka lennanud! – nii mõnedki kilomeetrid toavaibal ja ka majaaisel asfaldil, ekseldes aiaäärse tänava maastikel ja mätastel.”

Riho Kall: ““Legendaarne” pärineb 2004. aastast, kui Põlva Ühisgümnaasiumi lõpetas 51. lend.”

Ese: “See piparkoogivorm on kaasa võetud EKA ühikast, kus resideerusin toas 419 just sel ajal, kui tegin laulust seade trummidel, basskitarrile ja moonutatud vokaalile. Lõikasin vormi välja ofsetplaadist ja murdsin küberneetiliseks karuks.”

Juhan Vihterpal: “Viibisime sõber Ingmariga ühes vanalinnas asuvas kommuunis ja äkitselt keeras ta igavuse peletamiseks mu akustilise kitarri täiesti julmalt häälest ära. Kuna tavalise häälestuga akustiline kitarr on mind korduvalt aegade jooksul ära tüüdanud, otsustasin olukorda loominguliselt suhtuda. Keerasin pilli nii häälede, et enam ei oleks “mikrodissonantse” – ümardasin kõik keeled lähimasse pooltoonini. /--/”
Ese: “Electro Harmonixi Small Stone-i kitarriploki faaserefekti karp pärineb samast perioodist kui too lugugi. Efekti endaga sai mängitud palju samal ajal tekkinud Rotsup: the bänd-is. Kuna too faaseri löi olulist helivärvi juurde igasugusele selleaegsele elektrilisele kitarril loodud muusikale, otsustasingi selle sama kitarriploki näol võtta kokku minu selleaegne (muusika)elu.”

Eneli Siirman: ““Raskete sõnade esimene idu pärineb juba aastast 2005, aga ta ei sündinud ühekorraga, vaid pikema aja vältel. Võibolla ei ole ta praegugi veel valmis. Toatuur 2 salvestus on tehtud 2009 varasuvel Supilinnas.”
Ese: “See tennis on lesk. Ta paariline oli ka kunagi tubli kets. Number on tõenäoliselt 36, nagu ikka, või siis 37. Arvan, et need tennised võlusid mind algselt oma helesinise värvi tõttu. Kilometraazi täpselt ei tea, aga usun, et see on küllaltki auväärne, kuna ta on näinud suurt hulka maanteetolmu ja astunud läbi mõnegi lombi. Võibolla ta räägib teile ise?”

Arles Kangus: “Otsisin netist Ernst Enno luulet, kuna sel hetkel mul veel tema luulekogu ei olnud (hiljem kinkis selle mulle mu elukaaslane Jane) ning leidsin selle teksti. Peas hakkas juba lugemise ajal rütm ja loo üldine tunnetus tekkima. Samal õhtul/ööl mängisin loo juba oma erinevatel pillidel sisse.”
Ese: “Selsamal pingil istudes mängisin selle loo erinevad instrumendid sisse. Pärast istusin pliidi ees, klapid peas, suitsetasin ja kuulasin loo üle. Mulle meeldis.”

Keegi Kusagilt: “Laulu kirjutasin nii, nagu ma ikka oma laule kirjutan, üksikute eranditega. Alguses tuli kidrakäik, siis hakkasin peale laulma, lõpuks tegin vahemängu kah ja siis surkasin mõned sobivad jupid introks ja outroks. Sõnu ja kitra teen intuitiivselt, laulan ja mängin lihtsalt sellest ja sellele, mis hinge peal on. Mind hirmutab, kuidas inimene emake Maaga sõdib ja tema asukaid hävitab. /--/”
”Ese”, mille teile saatsin, oli väike läbipaistev kotikene veel pisema rohelise taimepildiga selle siledal pinnal. Ei tahagi kohe öelda, mis pilt see täpselt oli, äkki hakkab mõni mendihakatis mu vastu liigset huvi ilmutama. /--/”

Iduvigik: “ai pagan, see on liiga isiklik nii et ma sellest ei räägikski muud kui laulus on. üks maailma kokkuvarisemise hetk millest oli vaja välja tulla. ja liblikad on kergusespetsid onju... ja nende tiivamuster inspireerib – väga terviklik aga kui lähemalt vaatad siis iga mustri laik on erineva kujuga.”

Martin Ellermäe: “Laul: kõik on tekstis kirjas, ma usun.
Ese: on Narva mnt 70 maja korteri võtmehoidja. Seal see laulu sõna ja viis tuli. Ehk siis Tallinnas maantee ääres unistades...”

Kago: “Laul on paari aasta eest tehtud, isiklik taust las jääbki isiklikuks.”
Ese: “Liskale ja mulle on vahel meeldind piirilinnast Apest Eestisse kirju saata, mis on kirjutatud Vaidva jõe liivases käärus ja mille peale on läinud ikka seesama rongamark, mis on miski Läti asula vapp tegelt. Trubaduurliku ellusuhtumise ja eesti keelega sobib ka asula nimi – Lindu saama ja Preili all right.”

Erkki Hüva loost Lauri Sommer: “Hyva loo leidsime ja digitaliseerisime yhelt tema vanalt kassetilt. Seal peegeldub tema noorusaeg, mis mõnede inimeste jaoks on raju tänapäeva varju vajunud, aga kestab kusagil Erkki sisemuses ja vaiksamatel hetkedel ikka edasi.”
Asjast Lauri Kulpsoo: “Ajale on selles hämaras Peetri tänava korteris oma auasi ajada. Kõrvaltoas on ema altar, Erkki annab au – madaldab hääletooni, vaatab aupaklikult pehkinud lae poole ja pööratab tähendusrikkalt silmi. Manitseb viisakusele, andes mõista, et kadunud ema kuuleb altari kaudu kõike. /--/”

Teises toas on klaver. Kell on pool neli hommikul. Maestro ragistab sõrmenukke ja lajab hoogsalt kolletanud klahvidele. /--/ Naeratan tänulikult ja toon pianisti maa peale tagasi – olen tulnud asja pärast, asja järele. Ahjaa, see näitus. Nii, kusagil siin ta peab olema. Oot, kus... Hüva tuhnib huupi oma suures segaduses. Õigupoolest ei olegi see tuba segamini – ta on lihtsalt kogu selle kirju kraami jaoks liiga väike. Oleksin abiks, aga ei mõista, mida ta otsib. Kvartkvindi ruutu! Kas tõesti SEDA?...”

Sven Kreek: “Kirjutatud on see laul 1985. aastal, seega üsna ammu ja ega väga ei mäletagi, mis tegelikult sel hetkel peas ja hinges toimus. Kummaline on siinjuures asjaolu, et ma ei ole elus ühtegi teist oma laulu uuesti remixinud. Ju siis see „maja seal järve kaldal“ oli midagi sellist, kuhu hing ikkas ja mis on ka edaspidises elus mingi nägemusena sees kripeldanud.”
Ese: “Kuidas ja kust see kompass minu kätte jõudis, seda väga hästi ei mäleta. Küll aga sai seda usinalt kasutatud eelmise sajandi viimased kümme aastat, kui sai tegeldud üsna tõsiselt skautlusega. /--/ Kuivõrd maastikul orienteerumine on üks skaudi välitegevuse oskustest, siis toosama kompass leidis ka seal rakendust. Ehk siis metsas käinud ja oma tööd teinud.”

Martiini: “Kõnealune teos on lauluga seotud vast vaid ettekujutusliku kaudu. Üldiselt ma laulan harva, aga laulu servale ehk siis peaaegu lauluni ma aegajalt ikka jõuan. Oma heliteostest kõige huvitavamad on need, millede kuulamisel kostab või peaaegu nagu hakkaks kõlama vokaal, mis on tekkinud tegelikult instrumentidest ehk ka ainult selle muusika & kuulamise/mängimise ajal ümbritseva helide koostoimel.”
Ese: “Enamasti meeldib mulle jookidest kõige enam must tee, samas ka teised. Nagu me teame, head teed saab valmistada purupeale kannu, sestap ka teekannud väga meeldivad, lausa nõrkus on nende järele. Seetõttu mingil ajal kogunes neid üksjagu, nõnda et vaatasin, kes on teejooja tüüp & oskab kannust lugu pidada – temale ma kingin kannu, et poleks miskit tassidesse tee tegemist. Samas sai ka nõnda oma kannukogu kontrolli alla, nüüd on nõnda: kui kumnes kann majja tuleb, on üks neist kinkimiseks.”

Mari Pokinen: ““No näed” sündis aastal 2005 ühe laulukonkursi jaoks, kus panin ennast proovile esimest korda kui laulja. Julgesin seda teha aga ainult läbi enda muusika. Nii kirjutasin ma iseendale laulu “No näed”, mis alustas minu jaoks justkui teatavat uut loomeperioodi mu elus. Tundsin, et pean õppima ennast usaldama. Ja midagi siis minu sees juhtuski. “No näed” oli minu loomingus esimene laul, mille pärast mul ei olnud nii õudust häbi.”
Ese: “Laul valmis lõplikult mu oma kodus vetsu-vannitoa põrandal lamades ja hambaharju vahtides. Seal ka see pisike ese.”

Spice Mouse: ““Kevadtants” on kevadel sombusemate ilmadega ellu ärganud lugu ahistatusest. Kohustused, koolitööd torkisid tagant, kuid mina tahtsin hoopis tantsida.”
Ese: “Kuju lapsest vannis on ostetud kunagi Tiimarist pärast kooli taskuraha eest. Rääkiva muna sain kingiks emalt. Mõlemat eset iseloomustab see, et need on nii minul kui vennal, ainult vastavalt soole pisut erinevad.”

Epifolium: “Ühel päeval võtsin koti selga, lahkusin Vancouveri cityst ja peagi leidsin end mägede vahelt, jõudes Hobuse tallu Lääne-Kanadas. Mind ümbritsevad ilusad maastikud ja inimesed inspireerisid mind ning ühel pärastlõunal salvestasin mõned improvisatsioonid. Kasutasin kitarre, ksülofone ja teiste leitud esemeid talust, ja nii “fovrđ” sündiski.”
Ese: “Ttähistamise sõpraga maal sünnipäeva. Mina ja mu (sel ajal veel) kihlatu läksime jalutama ja leidsime lummava põllu täis nurmenukuõisi. Korjasime niipalju kui jõudsim kaasa võtta ja panime kuivama. Oma sõprade ja pere abiga tegime neist väiksed kingitused meie pulmakülastajatele. Need ongi mõned järelejäänud pakikesed meie lugupidamisest neile.”

Täispikkuses vastused ja lugu külaskäigust Hüva juurde: ounaviks.ee